

සිංහල භාෂාවේ ප්‍රහත්‍යා හා පෙළරාණිකත්වය පිළිබඳ සමාලෝචනයක්

රත්නකිරී අරංගල¹

සිංහලය හෙවත් හෙළ බස වූ කලි ඉන්දියානු සාගරයෙහි උත්තර අක්ෂාංශ $5^{\circ} 55' - 9^{\circ} 51'$ සහ නැගෙනහිර දේශාංශ $79^{\circ} 42' - 81^{\circ} 52'$ හොගෝලික කලාපයෙහි පිහිටි, වර්තමානයේ 'ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය' යනුවෙන් ව්‍යවස්ථාපිත, වර්ග කිලෝමීටර 40531.20ක භූමි ප්‍රමාණයෙන් යුතු සංවිධිත දේශපාලන ඒකකයෙහි වෙශෙන ජනතාවගේ ප්‍රධානතම සාහිත්යික සහ ව්‍යවහාර භාෂාව වේ. වර්ෂ 1972 සහ වර්ෂ 1978 ආණ්ඩුවෙහි ව්‍යවස්ථා මගින් සිංහලය යථෝත්ක්ත සමස්ත භුගෝලීය ප්‍රදේශය පුරා ම බල පවත්නා රාජ්‍ය භාෂාව සහ ජාතික භාෂාවක් වසයෙන් ද සම්මත ය.

ලෝක ව්‍යවහාර භාෂා සංඛ්‍යාව අතිවිශාල වන බැවින් ඒවා සියල්ල ම පාහේ යම් කිසි නිශ්චිත පටිපාටියකට අනුව පෙළ ගැස්වීමකට හෝ ක්‍රමානුකූල වර්ගීකරණයකට හෝ ලක් කෙරේ. යම් භාෂාවක්, (අ) වාක්‍යවින්‍යාසය හා පදකයෝගය අනුව (syntactically and morphologically) හෙවත් විවිධ භාෂා අතර පවත්නා ව්‍යුහාත්මක සමානතා අනුව හෝ (ආ) වංශ පරම්පරාත්මක සම්බන්ධය (genealogically) හෙවත් ප්‍රහවාත්මක සම්බන්ධය (genetically) අනුව හෝ වර්ග කර දැක්විය හැකි ය.

¹ ගාස්තුවේදි (සිංහල ගෞරව), ගාස්තුපති
මහාචාර්ය, සිංහල හා ජනසන්නිවේදන අධ්‍යක්ෂක අංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, ගංගාච්චිල, නුගේගොඩ.

Email: arangala@sjp.ac.lk

ප්‍රහවාත්මක සම්බන්ධතා අනුව හාජා වර්ගීකරණයේ දී සැලකෙනුයේ යම් හාජා කිහිපයක් පොදු මූල හාජාවකින් සම්භව වී ක්‍රමයෙන් සකස් ව වෙනස් වෙනස් හාජා බවට පත් ව වර්ධනය වී ඇති ආකාරය සි. මේ වර්ගීකරණය ප්‍රරාතන ලේඛන වසයෙන් දක්නට ලැබෙන හාජා සම්බන්ධයෙන් මෙන් ම ප්‍රාතරභාජා (proto-languages) නමින් හැඳින්වෙන, කල්පිත වසයෙන් ගොඩ නගන ලද හාජා (ලදා: ඉන්දු-සුරෝපීය මූල හාජාව) සම්බන්ධයෙන් ද යොදා ගනු ලැබේ.

මිට අමතර ව ලෝක ව්‍යාප්ත හාජා භුගෝලීය කලාප අනුව වර්ග කර සාකච්ඡා කෙරේ. ඒ වූ කලී පාලිවියේ ගොඩබෑම ප්‍රදේශ ඒවායේ විස්තරණය අනුව වර්ග කර දැක්වීමට සමාන්තර ව ය. මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාව සුරේසියානු භුගෝලීය කලාපයෙහි දකුණු ආසියානු කොටසට අයත් වේ. ඉන්දියාව, බංග්ලා දේශය සහ පකිස්ථානය ඇර්සනිස්ථානය, නේපාලය, භුතානය යනුවෙන් හැඳින්වෙන සංවිහිත දේශපාලන ඒකක හය ඇතුළත් සමස්ත ඉන්දු උපමහාද්වීපය ද ශ්‍රී ලංකාව හා මාලදිවයින් යන දුපත් රාජ්‍යය ද්වය ද දකුණු ආසියා භුගෝලීය කලාපයට අයත් ප්‍රධාන රාජ්‍ය වන අතර නිකොබාර්, අන්දමන් හා ලක්ෂද්වීප (ලකුදිවි හා මිනිකොයි) යන පරිධිගත දුපත් ද දකුණු ආසියා භුගෝලීය කලාපයට අයත් වෙයි.

මෙම දකුණු ආසියානු කලාපයේ ව්‍යවහාත ප්‍රධාන හාජා ඒවායේ වංශ පර්මිපරාත්මක සම්බන්ධතා අනුව,

1. ඉන්දු-සුරෝපීය හාජා පවුලට (Indo-European Language family) අයත් ඉන්දු-ඉරාණීය (Indo-Iranian), අනුගාබාවේ
  - (අ) ඉන්දු-ආර්ය (Aryan)/ඉන්දික (Indic)
  - (ආ) චේරාණීය (Iranian),
  - (ඇ) දාර්දික (Dardic) යන 'ගණ' (groups) වලටන්
2. දාවිඩ (Dravidian) හාජා පවුලට,
3. වින-තිබිතන (Sino-Tibetan) හාජා පවුලේ තිබිතන-ඛුරුම ගණයට හා
4. ඔස්ටරො-ඒසියාටික් (Austro-Asiatic) හාජා පවුලේ මුණ්ඩා ගණයටත් අයත් කොට දක්වනු ලැබේ.

5. මස්ටරෝනීඩියන් (Austronesian) හාඡා පවුල මැබගස්කරයේ සිට රස්ටර් අයිලන්චිස් තෙක් දකුණු ආසියා කලාපයට නුදුරින් පාථුල තුශේලීය කලාපයක ව්‍යාප්ත වී පවතී.
6. මිට අමතර ව මේ දක්වා හරි හැටි වර්ග නො කෙරුණු හාඡා කිහිපයක් ද මේ කලාපයෙහි හාවිත කෙරේ.

මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවෙහි ව්‍යවහාත ප්‍රධාන හාඡාව වන සිංහලය තදීය තුශේලීය කලාපයෙහි (හෝ තදාසන්නයෙහි හෝ) ව්‍යවහාත හාඡා පවුල හෝ හාඡා ගණ හෝ අතුරින් කිසිවකට අයත් විය යුතු යැයි නිගමනය කිරීමට සිදු වෙයි.

හොතික පිහිටීම අනුව ඉන්දියාව ලංකාවේ සම්පතම දේශාන්තරය වීමත් එහි දේශපාලනික සහ සංස්කෘතික ඉතිහාසය ඉන්දු බලපැමිවලට හා සම්පර්කවලට අනුව හැඩ ගැසුණක් වීමත් යන සාධක සැලකිල්ලට ලක් කළ කළ ලක්දීව ව්‍යවහාත හාඡාව ඉන්දු දේශීය හාඡාවක් ම විය යුතු ය යන නිගමනයට එළඹීම යුත්ති යුත්ත ය.

ඉන්දු දේශයේ හාවිත කෙරෙන හාඡා ප්‍රධාන හාඡා පවුල් දෙකකට අයත් ය: උත්තර ඉන්දියාවේ ව්‍යවහාර කෙරෙනුයේ ඉන්දු-යුරෝපීය පවුලේ ඉන්දු-ඉරාණීය අනුගාබාවේ ඉන්දු-ආර්ය හෙවත් ඉන්දික ගණයට අයත් හාඡා ය; දක්ෂීණ ඉන්දියාවේ ව්‍යවහාර හාඡා දාවිඩ හාඡා පවුලට අයත් ය.

එම් අනුව සිංහලය එකකේ ඉන්දු-ආර්ය ගණයට අයත් විය යුතු ය; තැන හොත් දාවිඩ හාඡා පවුලට අයත් විය යුතු ය.

සිංහලය කවර හාඡා පවුලකට අයත් ද යන්න කාලාන්තරයක් තිස්සේ විවාදයට හාර්න වූ ප්‍රශ්නයක් ව පැවතිණ. යුරෝපීයයන්ගේ ලංකාගමනයෙන් පසු විවිධ වකවනුවල දී මේ ප්‍රශ්නය විසඳීමට ප්‍රයත්න දැරුණු අවස්ථා දැක්ක හැකි ය. එකුන්වීසි වැනි සියවස මධ්‍ය හාය වන විට ඉන්දු-යුරෝපීය හාඡාධායනය දියුණු වීමත් සමග විවිධ හාඡා පිළිබඳ තුළනාත්මක පර්යේෂණ ඇරඹිණ. මේ අනුව සිංහලය ආර්ය හාඡාවක් ද දාවිඩ හාඡාවක් ද යන ප්‍රශ්නය විවාදයට ගැනීණ. එක් පිරිසක් සිංහලය ආර්ය ගණයට අයත් හාඡාවක් බවට සහේතුක, තුළනාත්මක සහ නිදර්ශනාත්මක අදහස් දැක්වුහ. රේ ප්‍රතිපක්ෂ ව සිංහලය දාවිඩ හාඡාවකැයි කියා සිටි අය ද වූහ.

විසි වැනි සියවස ආරම්භයත් සමග ම වාගේ සිංහලයේ සම්හවය සහ ඇති සම්බන්ධතා පිළිබඳ වූ විවාදය මානව වංශාත්මක සහ භාෂාත්මක මුහුණුවර වෙනස් කර ගනීමින් දේශපාලන මුහුණුවරක් ගත් ආකාරය ප්‍රකට ය. ජේමිස් ඒරින්සේප් විසින් බාහුමී අක්ෂර මාලාව කියවා තේරුම් ගැනීමෙන් අනතුරු ව වර්ධනය වූ අහිලේඛන වියානයත්, තුලනාත්මක භාෂා අධ්‍යයනයෙහි ව්‍යාප්තියත්, සිංහලය පිළිබඳ ව විල්හේල්ම් ගයිගර ප්‍රමුඛ වාග්විද්‍යායුයන්ගේ විධිමත් පර්යේෂණත් නිසා සිංහලය ඉන්දු-ආර්ය ගණයට අයන් භාෂාවක් ය යන මතය විසි වැනි සියවසෙහි ද්විතීය දශකය පමණ වන විට ස්පූර්ට කෙරිණි. එසේ ද වූව සමකාලීන දේශපාලන සහ ජන වාර්ගික අරුධුදවල බලපැමෙන් සිංහලයේ සම්හවය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය යළිදු විවාදයට ගැනීණ. 'සිංහලයේ සම්හවය' මැයෙන් දේශන දෙකක දී වාසල මුදල බ්ලිඩු බවිලියු. එන් ගුණවර්ධන භාෂාවක ප්‍රහවය පිළිබඳ විනිශ්චය කළ යුත්තේ එහි ව්‍යුහ මාලාව දෙස බලා නො ව ව්‍යාකරණයේ ව්‍යුහගත පදනම විමසීමෙන් බවත් ඒ අනුව සිංහලය අනිවාර්යයෙන් ම දාවිඩ භාෂා පවුලට අයන් වන බවත් ප්‍රකාශ කර සිටියේ ය. එම මතය සමකාලීන උගෙනුන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. සිංහලය සම්බන්ධයෙන් සිදු වූ, පැරණි ඉන්දු ප්‍රාකෘත උපභාෂාවලින් පරිබාහිර වූ ගබ්දයෝග විවාරාත්මක වර්ධනය නො සලකා හැරීම ගුණවර්ධන මෙබදු නිගමනයක් කෙරෙහි මෙහෙයවා ඇති බව දක්වන සෙනාරත් පරණවිතාන භාෂාධ්‍යයනයෙහි ලා පැරණි අහිලේඛන සාධක ප්‍රයෝගනයට නො ගැනීම එම දුර්වල නිගමනයට හේතු වූ බව පෙන්වා දෙයි. ලක්දිව පුරාතන බාහුමී සෙල් ලිපි, අගෝක සෙල් ලිපි, සංස්කෘත, පාලි, අර්ධ මායේ, වංග සහ තුතන සිංහල පාඨ සසඳන කළ සිංහලය ආර්ය භාෂාවකි සි යන මතය ස්පූර්ට වෙයි.

සිංහල භාෂාවේ මූලාරම්භක අවස්ථාවේ යථා ස්වරූපය වටහා ගැනීම සඳහා වහල් කොට ගත හැකි ප්‍රධානතම මූලාශ්‍යය නම් ලක්දිව ආදිතම අහිලේඛන සි. මේවා ලියා ඇත්තේ, ක්‍රි.පූ. 1700 - 1500 පමණ කාලයේ පුරාතන කැනැන් සහ ගිනීමියා රාජධානී ඇතුළත් මධ්‍යධරඹේ ප්‍රදේශයෙහි තැගෙනහිර වෙරළ තීරයෙන් පරිමිත ප්‍රදේශයේ ව්‍යවහාර කෙරුණු උතුරු සෙමිටික් අක්ෂර මාලාවෙන් හින්න වී යැයි සැලකෙන, ඉන්දියාවේ වර්තමානයේ ව්‍යවහාර කෙරෙන සියලු ම අක්ෂර මාලාවන්හි මූලය ලෙස පිළිගැනෙන, වර්තමාන උගෙනුන් විසින් බාහුමී නමින් හැඳින්වෙන අක්ෂර මාලාවනි. මේ අක්ෂර මාලාව ක්‍රි.පූ. සත් වන ගතකයේ පමණ සිට ඉන්දියාවේ ව්‍යවහාර කෙරිණැයි සැලකේ. ලක්දිව බාහුමී ලෙන් ලිපි ක්‍රිස්තු පුරුව තෙවන සියවසේ අගෝකාධිරාජයාගේ

පාලනය යටතේ පැවති හාරත දේශය සමග පැවති දේශපාලන හා ආගමික සම්බන්ධතාවල ප්‍රතිඵලයක් සේ සැලකෙයි.

මෙම ලක්දිව ආදි ලෙන් ලිපිවල වාක්කෝෂය සහ අන්තර්ගත සංයුෂා නාම විසින් සැපු ව ම ප්‍රකාශ කෙරෙනුයේ සංස්කෘත සහ පාලි හාජාවලට ඒවායෙහි ඇති යුතිත්වය යි:

“තලදර තායෑ පුත දෙවහ ලෙණ අගත අනගත වතුදිග ගගග”
අනුරාධපුරයේ ‘වෙස්සගිරි’ ප්‍රදේශයෙහි ලෙනක කොටා ඇති මේ වාක්‍ය බණ්ඩය පාලියට නැගීමට නම් කළ පුත්තේ සුළු වෙනස්කම් කිහිපයක් පමණි:

“තුලාධර තාගස්ස පුත්ත(ස්ස) දේවස්ස ලේණු ආගත අනාගතස්ස වාතුද්දිසස්ස සංසස්ස”

එය ම සංස්කෘතයට නැගු කළ:

“තුලාධර තාගස්ස පුත්ත(ස්ස) දේවස්ස ලේණු ආගතානාගතස්ස වාතුද්දිගස්ස සංසස්ස”

තුතන සිංහලය පැහැදිලි ලෙස ම ‘සිංහල ප්‍රාකෘතය’ නමින් හැඳින්වෙන ආදි ම ව්‍යවහාරයේ ක්‍රම විකාසයෙහි ප්‍රතිඵලයක් බව ඉදුරා ම පැවතිය හැකි ය. තුතන ඉන්දු-ආර්ය හාජාවන්හි සාහිත්යික ව්‍යවහාර ක්.ව. 10 - 12 සියවස්වලින් ඇත්තට නො දිවෙන නමුදු සිංහලයේ සාහිත්යික ව්‍යවහාර සම්බන්ධ අවින්‍යුත සාධක සවන සියවස තරම් ඇත්තට ගෙන යා හැකි ය. වංස කරා හා වෘත්තාන්තවලින් අනුමේය වන පරිදි සිංහල සාහිත්‍යයේ ආරම්භය තවත් සියවස් දෙක තුනක් තරම් ඇත්තට ගෙන යා හැකි අතර එය සෙසු ප්‍රාකෘත සාහිත්‍යයන්ට වඩා ස්වාධීන ලක්ෂණ සහිත බව පෙන්නුම් කෙරේ.

සිංහල හාජාවේ මේ ස්වලක්ෂණවලට තුවූ දුන් හේතු කවරේ දැයි මෙහි ලා විමර්ශනය කිරීම වැදිගත් ය. ‘මධ්‍ය ඉන්දු-ආර්ය හාජා’ සංස්කෘතය ව්‍යවහාර වූ ප්‍රදේශයන්හි ම හාෂණ ව්‍යවහාර වසයෙන් පැවති අතර සිංහලයට පදනම වැටුණේ මුල් භුමියෙන් පුදෙකලා ව්‍යුතු ප්‍රාකෘතයකිනි. ‘මධ්‍ය ඉන්දු-ආර්ය හාජා’ සංස්කෘතය සමග මෙන් ම එකිනෙක ‘මධ්‍ය ඉන්දු-ආර්ය හාජා’ සමග සංස්පර්ශයට ලක් වූ අතර සිංහලයට මුල් වූ ප්‍රාකෘතය දාවිඩ පවුලට අයත් ප්‍රධාන හාජාවක් වන දෙමළය සමග දිර්ස කාලයක පටන් සංස්පර්ශයට ලක් විය. ඒ සමග ම මේ දිවයිනෙහි ආදිවාසීන්ගේ හාජාව/ හාජා සමග ද එහි සම්පර්ශයක් සිදු වී තිබේ. මේ හේතු නිසා සිංහලයට මුල් වූ ප්‍රාකෘත හාජාව

සෙසු 'මධ්‍ය ඉන්දු-ආර්ය හාජා' විශේෂයන්ට වෙනස් පරිණාමීය මාර්ගයකට අවතිරෙන වී තිබේ. එසේ හෙයින් එය සෙසු 'මධ්‍ය ඉන්දු-ආර්ය හාජා' මෙන් පරිණාමයේ රු ලග අවධිය වසියෙන් 'නුතන ඉන්දු-ආර්ය හාජාවක්' බවට පත් විනැශී නිගමනය කිරීම අපහසු ය.

සිංහලයේ එළිභාසිකත්වය හා අනන්‍යතාව සම්බන්ධයෙන් අපට එළඹිය හැකි නිගමනය වන්නේ එය බෙංගාලී, තින්දි, පංජාබ්, ගුජරාට් ආදි 'නුතන ඉන්දු-ආර්ය' හාජාවකට වඩා පුරාතන හාජාවක් සේ සැලකිය යුතු බව සි. කාලානුකූලය අනුව, සිංහලයේ 'දුහිතා හාජාව' සේ සැලකෙන 'දිවෙහි බස' යට කි 'නුතන ඉන්දු-ආර්ය' හාජා හා සම ස්ථාන ගනී. එසේ නම් සිංහලය ස්ථානගත කළ යුත්තේ කොතැනක දැයි යන්න විසඳා ගත යුතු ය. එක් අතකින් සිංහලය පාලි හාජාව හා සම්ප්‍රහව හා සමකාලික සේ නිගමනය කිරීම අසීරු නො වේ. පාලි හාජාව මාගධී ප්‍රාකාන්තය හෝ අර්ධ මාගධීය හෝ අවන්ති ප්‍රාකාන්තය හෝ පදනම් කොට ගනිමින් බොද්ධ ධර්මය වාචෝද්ගත කිරීම සඳහා සංස්කරණය කර ගත් හාජාවක් ය යන මතය මෙන් ම අගෙක ලිපි අතර පාලියෙන් ලියවුණු ලිපි දක්නට නො ලැබේම සැලකිල්ලට ගනිමින් එය ජන ව්‍යවහාරගත ප්‍රාකාන්තයක් නො ව සාහිත්යික ප්‍රාකාන්තයක් සේ හඳුනා ගැනීමට යුරෝපීය උගතුන් මෙන් ම දේශීය උගතුන් ද ප්‍රයත්න දරා ඇති අවස්ථා හමු වෙයි. පළමු ධර්ම සංගායනාවේ දී බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම හා තදිය අර්ථකථන පාලියෙන් ඉදිරිපත් නො කරන ලද්දේ නම් එය තෙවන සංගායනාවේ දී ධර්ම ප්‍රවාරක අවශ්‍යතා සලකමින් සකස් කර ගන්නා ලද්දක් ය යහු ඒ සම්බන්ධයෙන් දැක්වෙන අදහසකි.

පාලි හාජාව හා සිංහලය සමකාලික හා සම්ප්‍රහව සේ සැලකිය හැක්කේ එනයිනි. අවින්‍යෝගී ආදි ම ලේඛන සාධකවලින් ප්‍රකට වන පරිදි එකල පටන් ම සිංහලය (සිංහල ප්‍රාකාන්තය) සෙසු ප්‍රාකාන්තවලින් වෙනස් ලක්ෂණ සහිත ව වර්ධනය ආරම්භ කොට තිබේ. එය නව මූහුණුවර ගැනීම 'නුතන ඉන්දු-ආර්ය යුගය' ආරම්භ වීමට පෙරාතු ව සිදු වූ ආකාරය දැක ගත හැකි ය. වර්තමාන සිංහලයේ අනන්‍යතා ලක්ෂණයක් වන හාජා ද්විරුපතාවේ ආරම්භය ද ක්‍රි.ව. දස වන සියවස තරමේ, එනම් 'නුතන ඉන්දු-ආර්ය යුගය' ආරම්භ වීමට පෙර ආරම්භ වන්නට ඇතැයි නිගමනය කිරීම යෝගා ය.

වංත්තාන්ත මෙන් ම එළිභාසික විස්තර ද පුරාවිද්‍යාන්තමක සොයා ගැනීම ද සලකන කළ, ආර්ය හාජාකයන් විසින් මේ දිවයින ජනාධාරී කිරීම බුද්ධ කාලය වන විට අරණා තිබෙන්නට ඇතැයි නිගමනය කළ හැකි බැවින් සිංහල හාජාවට මුළු වූ ප්‍රාකාන්තය

ඒ වන විට මෙරට ප්‍රචලිත වෙමින් පවතින්නට ඇතැයි විශ්වාස කිරීම අයෝග්‍ය නො වේ. මෙයට අදාළ වන විස්තරයක් වින දේශාටක ගාහියන් හිමියන් ගෙන හැර දක්වා ඇත. එනම් “පළමු කොට මෙහි මනුෂා වාසයක් නො වී ය. යක්ෂයෝත් නාගයෝත් (Spirits and Nagas) පමණක් වාසය කළහ. පිට රටවල වෙළෙන්දේ වෙළඳාම සඳහා මෙහි පැමිණෙනි. මවුන් පැමිණි කල යක්ෂයෝ (Spirits) මවුන්ට පෙනී නො සිටින තමුන් මිල සලකුණු කරන ලද පුරුෂන වෙළඳ බඩු සූදානම කොට තබති. වෙළෙන්දේ එසේ දක්වා ඇති මිල ගණන්වලට එකග ව මිල ගෙවා බඩු රැගෙන යති.” ලොව ආදි ම ලේඛන සේ සැලකෙන මෙසජාවේමියානු ලේඛන වෙළඳ බඩු සම්බන්ධ තොරතුරු කළේ තබා ගැනීමට යොදා ගත් සලකුණු බවට ඇති මතය හා මෙය සසඳනු වටී. මාන්තායිවලින් හමු වන ආදිතම සාධක ක්‍රිප්. දෙවන සියවසට අයන් සේ සැලකෙයි. ක්‍රි.ප්. දෙවන සියවසින් පුරුෂයෙහි ද මෙය ප්‍රධාන වාණිජ තීරපියක් ව පැවති බව පිළිගත හැකි ය. ගාහියන් හිමියන් දක්වා ඇත්තේ මෙවැනි තොටමුණුවල පැවති පැරණි තන්ත්වයක් විය යුතු ය. මේ යක්ෂයන් හා නාගයන් අතුරෙහි ප්‍රාග්-දාචිඩ්, ඉරාණීය, ඔස්ටරේය් ඒකියාටික, ඔස්ටරොනීයියන් හාඡක ජන කොටස් සිටිය හැකි ය.

මේ දිවයිනට උතුරු ඉන්දියානු සාංකුමණිකයන්ගේ පැමිඳුම පිළිබඳ ප්‍රවාද දෙවරගයක් පැවති බව ඒ. එල්. බණාම් සාධක සහිත ව පෙන්වා දෙයි. එකක් වෙළඳුන් මුල් වී ජනාවාස ඇති කිරීම පිළිබඳ ව යි. දෙවැන්න රාජකීයයන් විසින් ජනපද ආරම්භ කිරීම යි. මහාවිහාරයට ලැබුණු රාජකීය අනුග්‍රහය ජේතුවෙන් වෙළඳුන් සම්බන්ධ වෘත්තාන්ත යට්තන් වී රාජකීය සම්භවයක් සහිත ජනාවාස ආරම්භය පිළිබඳ වෘත්තාන්ත ඉස්මතු වූ සේ සැලකිය හැකි ය. ගාහියන් හිමියන් දක්වන වෙළඳ සලකුණු මැටි පුරුෂ වැනි කළේ පවත්නා මාධ්‍යයක් නො ව ගාක පත්‍ර වැනි මාධ්‍යයක් යොදා ගනිමින් කරන ලද එවා විය හැකි ය. නැගෙනහිර වෙරළහි ද වෙළඳ තොටමුණු පවතින්නට ඇත. තම්මැන්නාව වයඹ දිග නො ව නැගෙනහිර - ගිනිකොණ පුදේශයේ වූ බවට- නැත නොන් පාකස් රාජාවලිය ද ඉවහල් කොට ගනිමින් පෙන්වා දෙන පරිදි- තම්මැන්නාව දැකුණේ මාගම බවට තර්ක කළ හැකි ය. ආරම්භක අවදියෙහි මෙරට නගර නො වී ය. ජනාවාසයේ මුල් පියවර 'ගම' ය. ප්‍රධාන ග්‍රාමය 'මහා ග්‍රාමය' යි; මාගම යි. ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර පුදේශයෙන් පැමිණි ආදි ම සාංකුමණිකයන්ට පහසුවෙන් ලැග විය හැක්කේ දිවයින් නැගෙනහිර - ගිනිකොණ පුදේශයට බව ද සැලකිය යුතු ය. වංසකරාකරුවන්ගේ භුගෝලාස්ථීය යුතා විය නිරවුල් යැයි සැලකිය හැකි ද?

මෙම කරුණු අනුව පෙන්වා දිය හැක්කේ සිංහල භාෂාවට පදනම වැළැණු ප්‍රාකෘත ව්‍යවහාර ක්‍රිජ්. 6-5 සියවස් පමණ සිට මුල් තුමියෙන් වෙන් ව මෙම දිවයිනෙහි පැළපදියම වීම සිදු වූ සේ සැලකිය හැකි බවත් මෙරට ආදිවාසීන්ගේ භාෂා සමග මෙන් ම දාචිඩ් භාෂා සමගත් සෙසු ප්‍රාකෘත භාෂාවලට වෙනස් සම්පර්කයක් පවත්වා ගත් බවත් ඒ හේතුවෙන් ‘සිංහල ප්‍රාකෘතය’ සෙසු ‘හුෂා’ භාෂාවන්ට වෙනස් පරිණාමිය මාර්ගයක විකාසනය වූ බවත් ය. ‘නුතන ඉන්දු-ආරය භාෂා’ ආරම්භ වීමට පෙර සිංහලය එහි ස්වාධීන මුහුණුවර ප්‍රකට කරමින් වර්ධනය වීම අරණා සිටි බැවින් එය ‘මධ්‍ය ඉන්දු-ආරය’ භාෂාවක් අනා භාෂා හා සම්පර්කයට පත් වීමෙන් බිඟි වූ නුතන භාෂාවක් සේ සැලකීම යුත්ති යුත්ත ය.